

WIE HEEFT EEN VERHOOGD RISICO?

Huidkanker komt het meest voor bij mensen ouder dan 50 jaar of bij mensen met een langdurige of intense zonblootstelling. Melanoom kan echter ook jongvolwassenen treffen.

Mensen met een hoger risico:

- > hebben een blanke huid die makkelijk verbrandt
- > waren verbrand tijdens de kindertijd en de jeugd
- > hebben veel tijd doorgebracht in de zon (b.v. voor werk of hobby)
- > hadden periodieke zonblootstelling (b.v. tijdens vakantie)
- > hebben zonnebank gebruikt
- > hebben meer dan 50 pigmentvlekken
- > hebben huidkanker in de familie
- > zijn ouder dan 50
- > ondergingen een orgaantransplantatie

LET WEL: IEDEREEN KAN HUIDKANKER ONTWIKKELEN, ZELFS ZONDER VERHOOGD RISICO.

WAAR OP LETTEN?

Maak er een gewoonte van uw huid maandelijks te controleren. Overloop uw lichaam, voor- en achterzijde, bij voorkeur voor een grote spiegel.

- 1 Kijk naar uw gezicht, uw neus, lippen, mond, voor- en achterkant van uw oren.

- 2 Controleer uw schedel en maak gebruik van een kam om de haren in verschillende lagen te verdelen. Vooral mannen die kaal zijn moeten het hoofd goed onderzoeken.

- 3 Bekijk de handen, zowel tussen de vingers als op de handpalmen en handruggen.

- 4 Onderzoek daarna de hals en het bovenste deel van de romp. Vrouwen kijken best ook tussen en onder de borsten.

- 5 Hef uw arm op om de bovenarm en okselstreek te kunnen bekijken.

- 6 Gebruik een kleine spiegel om de rug en achterkant van de hals te onderzoeken.

- 7 Controleer de billen en de achterkant van uw benen. Eindig met een controle tussen de tenen en van de voetzolen.

4 SOORTEN HUIDLETSELS

Er zijn veel verschillende soorten huidletsels, maar meestal betreft het één van onderstaande types.

1. Actinische keratose

Deze roodbruine, schilferige, ruw aanvoelende huidvlekjes komen meestal voor bij personen van middelbare leeftijd en ouderen. Ze bevinden zich op de aan de zon blootgestelde delen van de huid, zoals gelaat, nek, oren, handruggen en de hoofdhuid bij kale mannen. Deze letsels komen regelmatig tevoorschijn en wijzen op een intense zonblootstelling. Deze letsels zijn precancereus (voorlopers van huidkanker) en in 10 tot 15 % van de gevallen evolueren deze vlekjes naar een spinocellulair carcinoom (zie type 3).

2. Basaalcelcarcinoom

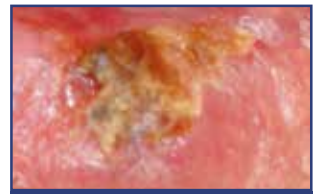
Dit is de meest voorkomende vorm van huidkanker en gelukkig ook de minst gevaarlijke. Deze kankers nemen de vorm aan van een verheven, meestal huidkleurige bobbel met een parelmoerachtige, glimmende rand, een wonde die niet geneest, of een korstachtige knobbel die langzaam groeit. Dit type huidkanker breidt niet uit naar andere delen van het lichaam, maar indien deze langdurig onbehandeld blijft, kunnen deze letsels zweren en binnendringen in de diepere weefsels.

3. Spinocellulair carcinoom

Dit is de tweede, meest voorkomende vorm van huidkanker, die typisch voorkomt op gedeelten van de huid die veel aan de zon zijn blootgesteld, zoals gelaat en hoofdhuid.

Meestal betreft het een korstachtig gezwelletje, maar dit kan snel groeien en zweren. Deze letsels kunnen snel uitbreiden, vooral op de lippen, de oren en de vingers. Deze tumor komt meer voor indien de patiënt immunosuppressie (verminderde weerstand) heeft. Hierbij is chirurgische behandeling essentieel. In meer gevorderde stadia kan deze tumor uitzaaien naar lymfklieren en andere organen.

4. Melanoom

Dit is de minst voorkomende vorm van huidkanker, maar wel de meest gevaarlijke want deze kan uitzaaien naar andere organen. In vergelijking met de basaalcel- en spinocellulaire carcinomen komen melanomen vaker voor in jongere leeftijdsgroepen. Ze zien eruit als gepigmenteerde vlekken, die donkerder worden of onregelmatige randen ontwikkelen, vaak met verschillende kleuren en dit kan in een tijdsbestek van weken tot maanden gebeuren. Ze kunnen ook beginnen als een rozerode knobbel zonder pigment en deze groeien meestal sneller. Onmiddellijke behandeling is noodzakelijk.

